

Κλειστά δικαστήρια όσο διαρκεί η πανδημία και πλήρης αποζημίωση!

Η σημερινή ανακοίνωση για το νέο κλείσιμο από τις 7.11.2020 υπερβαίνει και εκ των πραγμάτων δίνει λύση στη διαμάχη μεταξύ των συνδικαλιστικών φορέων δικαστών, εισαγγελέων και γραμματέων αφενός και δικηγόρων αφετέρου σχετικά με την ανάγκη να κλείσουν τα δικαστήρια λόγω της πανδημίας η μη.

Και αποτελεί ευκαιρία να διατυπωθούν μερικά σχόλια και σκέψεις σχετικά.

1. Η νομιμοποίηση της θεσμικής εκπροσώπησης από την Ολομέλεια των Προέδρων και τον Πρόεδρο του Δ.Σ.Α. είναι αναμφισβήτητη. Την έχω υπηρετήσει επί σειρά ετών και ο ίδιος. Αλλά η αφόρητη πίεση που άσκησαν μέχρι τώρα για να παραμείνουν τα δικαστήρια της Αθήνας ανοιχτά παρά την εξάπλωση της πανδημίας είναι **εσφαλμένη** και είμαι βέβαιος ότι **αντανακλά** στρεβλά τις διαθέσεις και τις επιθυμίες του δικηγορικού σώματος, ενώ κατ'αποτέλεσμα **υπηρετεί μόνο την κυβέρνηση** και όχι τους δικηγόρους και την κοινωνία.

2. Η αντιμετώπιση της πανδημίας σήμερα αναμφισβήτητα προϋποθέτει λήψη σοβαρότερων μέτρων από εκείνα που είχαν ληφθεί τον Μάρτιο 2020. Τότε χωρίς πολύ σκέψη και με έναν αριθμό κρουσμάτων όχι μεγαλύτερο από 100 την ημέρα, τα δικαστήρια έκλεισαν, όπως και όλες σχεδόν οι παραγωγικές δραστηριότητες, πάρθηκαν και άλλα ακόμα αυστηρότερα μέτρα και η πανδημία αντιμετωπίστηκε.

Αποδείχθηκε όμως γρήγορα ότι **οι θυσίες του ελληνικού λαού** και μεταξύ αυτού και των δικηγόρων, που δεν θα ξεχάσουν την **εξαπάτηση τους από την κυβέρνηση με το κόλπο των voucher** και την ελλιπή αποζημίωση τους για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα που έμειναν χωρίς δουλειά, **είχαν προγραμματισθεί** για να εξυπηρετήσουν την διαχείριση της επερχόμενης **θερινής τουριστικής** περιόδου του 2020.

Προφανώς η κυβέρνηση ονειρευόταν και προετοίμασε μία Ελλάδα - υγειονομικό παράδεισο για τον τουρισμό σε σχέση με τις μαστιζόμενες από πολλαπλάσια κρούσματα Ιταλία και Ισπανία και πίστεψε ότι η «βαρειά βιομηχανία» θα πιάσει την καλή και θα ρεφάρει.

Πολύ γρήγορα και εύκολα άνοιξε τις πύλες της από στεριά και αέρα για να εισρεύσει ο πολυπόθητος τουρισμός, προκειμένου να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα των αεροπορικών και τουριστικών εταιριών.

Το αποτέλεσμα ήταν ο άμεσος πολλαπλασιασμός των κρουσμάτων, η μεταφορά τους από την νησιωτική χώρα στις μεγάλες πόλεις και στην συνέχεια η ακατάσχετη εξάπλωση τους. Σήμερα ο ρυθμός των ημερήσιων κρουσμάτων έχει εικοσαπλασιαστεί από εκείνον του Μαρτίου 2020, καθώς ο ημερήσιος αριθμός περνάει και τα δύο χιλιάδες κρούσματα, ενώ μπαίνουμε πιά στον χειμώνα. Η κυβέρνηση **συμπεριφέρθηκε σαν καπιταλιστής τζογαδόρος**. Έχασε αλλά αρνείται να πληρώσει.

Η απόφαση για καραντίνα το Νοέμβρη έχει το ίδιο ομολογημένο σκεπτικό : Θυσιάζουμε έναν μήνα νεκρό για την αγορά με στόχο να μειωθούν τα κρούσματα ώστε τον Δεκέμβρη η αγορά να ανοίξει.

Και να αρχίσει νέο κύμα και τότε!

3. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας σε ελάχιστη καλύτερη κατάσταση βρίσκεται από εκείνη του Μαρτίου 2020, καθώς ούτε η αύξηση του αριθμού των Μ.Ε.Θ., ούτε οι προσλήψεις του προσωπικού που έγιναν είναι ικανές για να αποκαταστήσουν τα κενά και να εξασφαλίσουν την δυνατότητα υποδοχής περιστατικών διασωλήνωσης που θα προκύψουν από τα κρούσματα.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές και με το εμβόλιο για την αντιμετώπιση της πανδημίας να μην είναι ορατό ως ενδεχόμενο στο άμεσο μέλλον, απαιτούνται προφανώς σοβαρότερα μέτρα, πέρα από τη μάσκα και τις αποστάσεις.

Τέτοια δεν είναι η **απολύτως αντισυνταγματική απαγόρευση της κυκλοφορίας** και μάλιστα χωρίς εξαιρέσεις που επιβλήθηκε πρόσφατα, έστω και για περιορισμένες ώρες την νύχτα και που ως μέτρο το μόνο που προσφέρει είναι να ερεθίζει τις ορέξεις της εξουσίας για την περιστολή των στοιχειωδών συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών.

Αυτά άραγε δεν απασχολούν τους ανταγωνιζόμενους εκπροσώπους του χώρου της δικαιοσύνης; Δεν θυμάμαι καμμία σχετική ανακοίνωση, έστω και λιγότερο μαχητική.

Είναι ο περιορισμός των παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες συνεπάγονται μετακινήσεις και συγχρωτισμό, ιδίως σε κλειστούς χώρους, και κίνδυνο μετάδοσης των κρουσμάτων.

4. Μία από αυτές τις δραστηριότητες είναι φυσικά και τα δικαστήρια. Εφελκύουν χιλιάδες διαδίκων, μαρτύρων, δικηγόρων, τεχνικών συμβούλων, αλλά και γραμματέων, υπαλλήλων, δικαστών, εισαγγελέων και λοιπά καθημερινά, ενώ προκαλούν ισάριθμες τουλάχιστον μετακινήσεις για προπαρασκευαστικές εργασίες (συναντήσεις σε δικηγορικά γραφεία, προετοιμασίες εκδικάσεων κ.λ.π.). Το γεγονός, ότι από το κλείσιμο των δικαστηρίων οι μη έμμισθοι (μαχόμενοι) δικηγόροι είναι εκείνοι, οι οποίοι θα πεινάσουν σε αντίθεση με γραμματείς, υπαλλήλους, δικαστές, εισαγγελείς κ.λ.π., των οποίων ο μισθός τρέχει αδιατάρακτα, είναι αλήθεια.

Αλλά αυτό **δεν είναι αιτία να αναλάβουμε μία τεράστια ευθύνη απέναντι στην κοινωνία** για να προτάξουμε τη βιοποριστική μας ανάγκη και να δώσουμε το μήνυμα ότι αψηφούμε τον κίνδυνο από την εξάπλωση της πανδημίας μπροστά στο να μην πεινάσουμε, όταν μάλιστα είναι προφανές ότι τα δικαστήρια και αν ακόμα είναι ανοιχτά θα υπολειμθούν, οι υποθέσεις θα αναβάλλονται πολύ ευκολότερα λόγω κρουσμάτων, ασθενειών, φόβου μετάδοσης, δυσχέρειας μετακινήσεων κ.λ.π., ενώ η ελεεινή οικονομική κατάσταση όλου του κόσμου είναι προφανές, ότι θα οδηγήσει σε μειωμένες αμοιβές, καθυστερήσεις πληρωμών κ.λ.π.

Άλλωστε με ποια ψυχολογία να δουλέψει κανείς απερίσπαστος σε ένα νεκρό περιβάλλον και με ψυχολογία διάχυτου καθημερινού κινδύνου;

Και τι σημαίνει ακριβώς «ανοιχτά δικαστήρια»;

Οι ουρές στην είσοδο του Ειρηνοδικείου;

Τα ραντεβού μετά από δέκα μέρες στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών για να πάρεις μία δικογραφία;

Οι υποχρεωτικές ηλεκτρονικές αιτήσεις στη γραμματεία του Πρωτοδικείου που ικανοποιούνται μετά από πολλές εβδομάδες ;

Τα γραφεία που είναι κλειστά και υποστελεχωμένα;

Μήπως αυτές είναι **εικόνες από το μέλλον της καθημερινότητας** των μαχόμενων δικηγόρων, που η πανδημία αποτελεί πρώτης τάξεως αφορμή για να εγκατασταθούν στην ανοχή μας και να επιδεινώσουν ακόμα περισσότερο τις συνθήκες δουλειάς μας και την απροθυμία του κράτους να τις εξυπηρετεί;

Αυτά επιδιώκουμε να νομιμοποιήσουμε;

Είμαστε ικανοποιημένοι που κάναμε τις τρεις δικαστικές ενώσεις, που συνδικαλιστικά δεν διακρίνονταν και από ιδιαίτερη σύμπνοια, να εκδώσουν κοινή ανακοίνωση για τα αυτονόητα και να προχωρούν και σε κινητοποιήσεις;

Αποτελεί αγωνιστική περγαμηνή το γεγονός ότι οι δικηγόροι εμφανίζονται να ανησυχούν περισσότερο για τα εισοδήματά τους, ενώ οι δικαστές για τη δημόσια υγεία;

Σε μία συγκυρία που ζητούμενό της είναι η κατάκτηση του δικαιώματος **κριτικής στην εισαγγελική και δικαστική εξουσία**, το ζήτημα της πανδημίας βρήκαμε ως πεδίο αντιπαράθεσης;

Η δικαιοσύνη πράγματι **δεν είναι φέουδο κανενός**. Αλλά δεν πρόσεξα καμμία σχετική ανακοίνωση των εκπροσώπων των φορέων του δικηγορικού συνδικαλισμού υπέρ της ελεύθερης κριτικής στις εισαγγελικές και δικαστικές πράξεις, όταν πριν λίγες εβδομάδες όσοι τις ασκούσαμε δεχόμασταν καταιγισμό απειλών για μηνύσεις και πειθαρχικά.

5. Από πολιτική και συνδικαλιστική άποψη αποτελεί ισοδύναμο λάθος εγκληματικού βαθμού η **παροχή σανίδας σωτηρίας** στην κυβέρνηση, η οποία πως και πως επεδίωκε – μέχρι που η πραγματικότητα σε συνδυασμό με τον προγραμματισμό της αγοράς για τον Δεκέμβρη την υποχρέωσε να αποφασίσει όσα ανακοίνωσε σήμερα – να διατηρήσει ενεργές τις παραγωγικές δραστηριότητες για **να απαλλαγεί από το κόστος της υποχρέωσης πρόνοιας** απέναντι στους εργαζομένους και τους επαγγελματίες που θα πάψουν να εργάζονται.

Η δικαιολογία ότι οι δικηγόροι θέλουν ανοιχτά τα δικαστήρια την απαλλάσσει από το πολιτικό **κόστος, το μεταθέτει στους δικηγόρους** και ταυτόχρονα δημιουργεί ένα «γραμμάτιο» έστω και ψεύτικης αξίας, που στην συνέχεια ο δικηγορικός συνδικαλισμός θα πρέπει να εξοφλήσει για να βγάλει την υποχρέωση. Γιατί;

6. Μία υπεύθυνη, σοβαρή και ανάλογη με το ύψος των περιστάσεων θέση του δικηγορικού σώματος απέναντι στην εξάπλωση της πανδημίας δεν μπορούσε παρά να είναι η **άμεση και πλήρης διακοπή όλων δικαστικών λειτουργιών** με εξαίρεση τις παραγραφόμενες υποθέσεις και τα ασφαλιστικά μέτρα, σύμφωνα με όσα ίσχυσαν την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2020.

Ταυτόχρονα με την απαίτηση οι **δικηγόροι να αποζημιωθούν πλήρως**, όπως ακριβώς αποζημιώνονται και όλοι οι έμμισθοι για την απώλεια των εισοδημάτων τους. Αλλά αποζημίωση δεν σημαίνει φυσικά ούτε τα 534 ευρώ, ούτε τα voucher, ούτε όλα τα άλλα κόλπα, τα οποία σκαρφίζεται η κυβέρνηση. Όπως οι δικαστές, δικαστικοί υπάλληλοι και εισαγγελείς εισπράττουν τον μισθό τους κανονικά (χωρίς έστω συμβολικά και για τα μάτια του κόσμου να προτείνουν την παρακράτηση ενός μέρους του **χάριν αλληλεγγύης υπέρ των άμισθων «συλλειτουργιών»** τους από τους οποίους απαιτούν να συμφωνήσουν να κλείσουν τα δικαστήρια) έτσι και οι δικηγόροι πρέπει να αποζημιωθούν για όσο

αδυνατούν να εργαστούν.

Και αποζημίωση για τους μαχόμενους δικηγόρους σημαίνει καταβολή για κάθε μήνα ποσού **ίσου με εκείνο που είχε δηλωθεί** στην φορολογική του δήλωση τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, **με ελάχιστο όριο το ποσό των συντάξιμων αποδοχών** της ασφαλιστικής κατηγορίας, στην οποία έχει καταταγεί ο συγκεκριμένος δικηγόρος και με βάση των οποίων του έχουν επιβληθεί και καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές. Οι ασκούμενοι να αποζημιωθούν με τον προβλεπόμενο από το νόμο κατώτατο μισθό τους. Και οι υπάλληλοι των δικηγορικών γραφείων με τον μισθό που έπαιρναν.

Αλλιώς αναγνωρίζουμε στο κράτος να χρησιμοποιεί τα εισοδήματα που δηλώνουμε για να μας φορολογεί και τις συντάξιμες αποδοχές που αυτό καθορίζει για να μας εισφορολογεί, αλλά όχι και να μας αποζημιώνει. Ως γνωστόν, **οι εξουσίες δεν έχουν αρχές**. Έχουν μόνο συμφέροντα!

Με τι λεφτά; Με αυτά που πληρώνει το χρέος. Και με αυτά που θα πληρώσει τα ραφάλ και τις φρεγάτες. Αν και τώρα δεν γίνει παύση πληρωμών κάτω από ποιες συνθήκες θα γίνει; Θα πληρώνουμε τις τράπεζες και τους εμπόρους όπλων αφήνοντας όσους επιβιώσουν από την πανδημία να πεθάνουν από την πείνα χωρίς δημόσια υγεία και πρόνοια;

Μα ούτε και αυτό υπήρξε ποτέ διατυπωμένο αίτημα των δικηγορικών συλλόγων.

Το δικηγορικό σώμα και η εκπροσώπησή του δεν μπορεί να αποδεχθεί την λογική του προβάτου που επιλέγει τους όρους σφαγής του. **Απέναντι στο δίλημμα της πανδημίας και της πείνας** που απειλούν και οι δύο με τον δικό τους τρόπο την επιβίωση των δικηγόρων, η **διέξοδος** δεν είναι η επιλογή ενός από τα δύο, αλλά **ο αγώνας ενάντια και στα δύο**.

Καιρός να συνειδητοποιήσουν οι δικηγορικοί σύλλογοι το μέγεθος της κοινωνικής, πολιτικής και συνδικαλιστικής τους ευθύνης και να προσαρμόσουν σε αυτά τους στόχους τους, αντί να δημιουργούν εσφαλμένα πεδία περιάπτοντας στα μέλη τους την ύβρι ότι προτάσσουν «τα συντεχνιακά τους» αντί για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Αθήνα, 5/11/2020

Κώστας Παπαδάκης

Δικηγόρος, πρώην μέλος του Δ.Σ. του Δ.Σ.Α.